

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO II/70% - AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni trn 11234499
PODUREDNIŠTVO:		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Edinost, sreča, sprava

Odlomek iz govora L. Bratuž na Prešernovi proslavi v Gorici

Kultura slehernega naroda je vraščena v njegov izraz naravno okolje, družbeno in zgodovinsko, zato je najpristnejši izraz njegovega življenja, miselnosti in teženj, je verna podoba njegove preteklosti in sedanjosti. Tudi dan slovenske kulture je tako rekoč merilo vsakokratnega stanja in dogajanja v narodovem življenju.

V kmalu pol stoletja dolgi dobi, kar ga Slovenci praznujemo, se še ni zgodilo, da bi od enega do drugega 8. februarja prišlo do tako prelomnih in usodnih dogodkov, kakršnim smo bili priča v zadnjem času. Med njimi so trije na poseben način zaznamovali slovensko zgodovino.

NARODNA SPRAVA IN SAMOSTOJNOST

S svobodno izbiro se je večji del našega naroda odločil za novo pot v bodočnost. Koliko slovenskih rodov je preminilo, preden se je nad domovino izpolnil pesnikov klic iz Krsta: *Tje bomo našli pot, kjer nje sinovi si prosti vol'jo vero in postave*. Temu prvemu odločilnemu koraku so nujno sledile pravne svečanosti v Rogu, Teharjah in še kje. Za vse tisoče in desetisoče pobitih po naši zemlji, za vse, ki so bili žrtve vsakršnega nasilja. Slovenec že *mori Slovenca, brata* — *Kako strašna slepota je človeka!* Spravna daritev naj bi bila poročstvo, da bi se časi, ko so se v vsej krvavi krutosti uresničevale pesnikove besede, več ne povrnili. In da bi lahko pokončno ali vsaj manj obremenjeni stopali v bodočnost. In nazadnje — 23. december 1990, rojstni dan slovenske samostojnosti.

Prost, ko je bil očakov, naprej naj bo Slovencev dom je zaželel naš pesnik v Zdravljici. Toda zgodovinska odločitev slovenskega naroda za samostojnost je šele začetek dolge in težke poti. Po prvem valu navdušenja je treba trezno presojeti položaj in modro reševati vsakdanja vprašanja, ki jih ni malo in ki včasih ustvarjajo nerazpoloženje in napetost. Gospodarskih in družbenih neuspehov ni mogoče odpraviti čez noč, zlasti če imajo svoje korenine v preteklih zmotah. Začasna odpoved temu in onemu, razumevanje ob neizogibnih težavah, ki jih prinaša vsak nov dan, spoznanje, da takojšnja blaginja ni zanesljiva — to in še marsikaj je podlaga, da se s skupnimi močmi oblikuje mlada država. Svoboda in neodvisnost imata svojo ceno. Slovenski ljudje so za take vrednote nekoč žrtvovali veliko več, tudi osebno svobodo in celo življenje.

OMIKI ODPRTA VRATA

Ko nas v tem izrednem času spričo grozot v svetu in nevarnih žarišč pri ogroženih narodih — tudi v naši

L. Bratuž

bližini — navdajata malodušje in strah, vse jasneje dojemamo pesnikov veličastni spev, ko nazdravlja vsem narodom, željnim miru in dobrega sosedstva. V našem skupnem narodnem občestvu, ob vsem, kar je v njem še neuglajenega, pa še globlje občutimo njegovo misel o edinosti, sreči, spravi, in željo, *Da bi nebesa milost nam skazale!*, da bi nam namreč domači Orfej srca vnel za čast dežele, med nami potolažil razprtije in spet zedinil rod Slovenš'ne cele in še de bi vrnili k nam se

časi sreče. Kakor ne bi mogli mimo bolečine naših ran — uporabljam Prešernovo besedno zvezo — tako ne smemo mimo resda še maloštevilnih, toda svetlih znamenj boljših časov. Ob današnjem prazniku ima prednost kultura, in prav tu so opazni obétavni premiki: svoboden pretok idej med matico in zamejstvom oz. zdomstvom, in obratno, tiskana beseda nima več omejitve ne prepovedi, matica enakovredno priznava dosežke vseh svojih pripadnikov, živčevih zunaj slovenskih meja. O slovenskih besednih ustvarjalcih, ki so bili zaradi zaukazane molke desetletja pozabljeni, danes lahko pišejo in govorijo tudi v domovini. Njihova dela so se spet pojavila v knjižnicah in knjigarnah ali se celo na novo tiskajo. Gre za drugačen, pošten odnos do književnosti in sploh umetnosti, neglede na njeno idejno usmeritev ali na to, kje je nastala, četudi zunaj domovine, morda pod Južnim križem. Padle so pregrade, ki so večjemu delu slovenskega naroda vse predolgo zastirale pogled v ta dragoceni sestavni del naše skupne omike. Slovenskim izobražencem in kulturnikom, ki so iz ideoloških razlogov zapustili domovino, so njena vrata spet odprta. Še bi lahko naštevali in ugotavljali, kako se nam, kljub vsemu, vremena jasnijo in nam od časa do časa posijejo milši zvezde.

Bila je seja, ki je ni bilo

Medtem ko jugoslovanski devizni varčevalci tudi od dveh zjutraj čakajo pred bankami, da bi ob osmih zjutraj, ko se banke odpro, lahko dvignili vsaj del svojih deviznih prihrankov (Narodna banka Jugoslavije namreč noče prodajati deviz poslovnim bankam v dogovorjenih količinah), je beograjski bulvarski časopis Politika Ekspres postregel z bombastično novico, po kateri naj bi vatiškanska država Hrvaški obljubila 4 milijarde dolarjev posojila po zane-marljivih obrestih. Kot je dan kasneje pojasnila hrvaška vlada, naj bi to pisanje kot nadaljevanje gonje proti Hrvaški temeljilo na ponudbi italijanske karitativne organizacije Congregazione aconfessionale medioorientale, ki naj bi ponujala bodoči samostojni hrvaški milijardo dolarjev posojila za investicije v zdravstvu in šolstvu. Hrvaška je ponudbo zavrnila. Toda vpletanje srbske politike in vojske se tam nadaljuje. Tako je v noči s petka na soboto skupina neznancev (po vsej verjetnosti gre za pripadnike vojaške protiobveščevalne službe) vdrla v prostore zagrebške založbe Globus, ki je pred tem, da izda knjigo Tudjmanovih svetovalcev o gonji armade proti Hrvaški. Skupina naj bi temeljito prebrskala

spomin računalnika omenjene založbe, kjer so shranjeni podatki o delovanju armade in njene protiobveščevalne službe KOS na Hrvaškem. Iz tega vira prihajajo tudi podatki, po katerih naj bi se Jović in Kadrijević usodnega 25. januarja dogovorila, da vojska izvede razorožitev na Hrvaškem in v Sloveniji in aretirajo najpomembnejše ministre v obeh republikah. Še pred tem naj bi Kadrijević 15. januarja najvišjim starešinam poročal o ugodnih mednarodnih okoliščinah za vojaško intervencijo v obeh severo zahodnih republikah Jugoslavije. O tem naj bi ju tajno posvarili veleposlaništvi ZDA in Namčije.

SESTANKA NI BILO!

Tako vsaj je po štiriurni razpravi, v kateri pa so bili odsotni Tudjman, Mesić in Kučan, sklenilo zvezno predsedstvo v razširjeni sestavi. Tudjman in Mesić nista hotela priti, ker so naščuvane srbske žene pripravile pred poslopjem predsedstva protestni miting proti »genocidnosti hrvaškega naroda«. Potem, ko je podprl makedonski predlog, da sejo zaradi odsotnosti obeh hrvaških predstavnikov odlože, je Kučan se-
(se nadaljuje na 2. strani)

Staro in novo v komunistični partiji Ali bo hrast kljuboval viharjem..?

Notranje politično življenje v Italiji je prejšnje dni v vsem prevzel kongres komunistične partije Italije - PCI, zadnji s tem imenom. V Riminiju je več dni zasedal kongres, s katerim se korenito spreminja (vsaj na zunaj) podoba italijanskih komunistov, podoba, ki jo je sedanje vodstvo partije na vsak način hotelo spremeniti in ji dati novo bolj evropsko in času primerno lice. To še posebej po odločilnih spremembah v vzhodni Evropi, po praktičnem padcu komunizma in z nastopom njegove svetovne krize. Saj je pravzaprav ravno PCI ostala edina močna partija na Zahodu in dejansko (poleg sovjetske in albanske) še edina s tem imenom. Treba je bilo v nekem smislu pomesti s preteklostjo in ustvariti novo »image« ali sliko, s katero se kar se da dostojno in sodobno predstaviti najprej italijanski javnosti nato pa tudi Evropi in svetu.

Seveda vse to ni bilo lahko. Znotraj same nekdanje PCI je bila in je še vedno močna tradicija nekdanjega stalinističnega kova, tudi če je uradno stalinizem izginil že v zadnji Togliattijevi dobi. Ostali pa so še razni voditelji in struje, ki v komunistični tradiciji in v marksizmu (tudi če posodobljenem) vidijo osnovo za svojo ideologijo. Razni Ingrao, Cossutta (da omenimo le najbolj vidne), pa morda še simpatična predsednica poslanske zbornice gospa Iotti (ki se tudi včasih še spominja na svoja srečanja s Stalinom...) gotovo ne morejo kar tako pozabiti na svoje ortodoksne korenine. Res se je že z Berlinguerjem začel proces novih tokov in evrokomunizma, ki pa je kmalu zamrl. To se zato še danes pozna. Razlika je le v tem, da nekateri »tovariši« kljub nasprotovanjem ne zapustijo bivše partije in ostanejo tudi v novi (kot nekdanji predsednik poslanske zbornice Ingrao), drugi pa (kot Cossutta s svojimi »tovariši«) ustanavljajo novo stranko in nočejo vstopiti pod hrastovo krošnjo.

Occhetto - končno tajnik PDS

To smo zapisali za uvodno razmišljanje o krizi današnje komunistične družbe v Italiji. Nastala je nova stranka, ki se imenuje Partito democratico della Sinistra (Demokratična stranka levice) s kratico PDS. V svoj znak je dala hrastovo drevo s široko krošnjo, spodaj pa, na majhno, ohranila nekdanji znak, srp in kladivo z napisom. Torej novo s starim! Kongres je na dolgo analiziral in polemčno obravnaval vse glavne teme in teze. Tajnik Achille Occhetto je sicer že prej razpolagal z gotovo večino, kljub temu pa je zadnji trenutek prišlo do presenetljivega in nepričakovanega zaključka: pri volitvah za strankinega tajnika Occhetto ni prejel zadostnega števila glasov, kot predvideva novi statut. Tako se je kongres zaključil z ustanovitvijo nove stranke — a brez glave!

Po prvotni zbežanosti in užaljenosti neizvoljenega prvaka so sledile razne polemike. Kje je bila krivda za Occhettovo neizvolitev? Kdo so bili prosti strelci? Odgovor ni lahek. Vsekakor se je čez par dni stvar uredila na prvi seji vsedržavnega sveta PNS, kjer so izvolili Occhetto za novega tajnika. Seveda se bo sedaj šele začelo iskanje politične lokacije nove stranke. Novi tajnik je že predlagal srečanje s tajniki strank socialistične in laične smeri.

Kaj pa slovenski komunisti?

Nova politična stranka italijanskih komunistov je seveda precej pretresla tudi slovenske komuniste v nekdanji PCI. Posebej na Tržaškem, kjer je prišlo že do pomembnih odcepov. Med temi velja omeniti posebej senatorja Spetiča, ki ni vstopil v PDS in je tudi v senatu prestopil v Cossuttovo parlamentarno skupino, kjer je postal podpredsednik. Pa tudi drugi zlasti starejši in nekdanji voditelji PCI v Trstu — menda tudi nekdanja sen. Grbčeva — ohranjajo še prejšnjo partijo. V Trstu bodo seveda morali tudi najti nov sedež, saj na nekdanjem že vihra zastava PDS. Manj problemov bo v Gorici, kjer ostanejo slovenski vsaj vidni izvoljeni predstavniki v nekdanji-sedanji stranki.

Morda je tu najbolj vidna razpoka prav Spetičev umik. Kaj bodo k temu rekli vsi tisti slovenski komunisti (pa ne samo), ki so ga pred leti volili in izvolili v palačo Madama? Ali bo sedaj slovenski komunistični senator še lahko, vsaj moralno, predstavljal svoje volilce? Vprašanja, na katera bo gotovo prizadeti sam odgovoril. Vsekakor pa je sedanji razkol znotraj komunističnega sveta pri nas zgovoren in ima verjetno vsaj podzavestne zgodovinske tradicije. Ne pozabimo namreč, da je v Trstu nekoč med komunisti vladal Vittorio Vidali in s svojo stalinistično politiko globoko zaznamoval tukajšnje politične razmere.

Spectator

Postna postava 1991

Postna postava za leto 1991 ostaja ista kot prejšnja leta:

Zdržek od mesnih jedi je zaukazan vse petke v postu. Ob petkih med letom je možno zdržek zamenjati s kakim dobrim delom. Zdržek veže vse vernike od 14. leta dalje, ki nimajo kake posebne bolezni.

Post (digiuino) je v tem, da se namo do sitega samo enkrat na dan. Post ukazuje Cerkev na pepelnično sredo in na veliki petek. Post veže zdrave ljudi, ki so dopolnili 18 let in niso še stopili v 60. leto starosti. Bolehni so od posta oproščeni. Post in zdržek naj bi nas spomnila, da človek ne sme postati suženj hrane. Poleg tega je post tudi dejanje spokornosti za odpuščanje grehov, kot priča sv. pismo.

V spomin msgr. Ivanu Kretiču

Pred štirimi leti smo s pok. Ivanom Kretičem in pok. Viktorjem Prašnikom poromali v Medjugorje. Po poti smo se ustavili na Trsatu in tam počastili Mater božjo. Nato smo nadaljevali pot po dalmatski obali do Metkovića; od tam do Mostarju. Naslednji dan smo se pripeljali v Madjugorje. Pred večerno mašo se je začela v cerkvi molitev rožnega venca, v župnišču pa zamaknjenje vidcev. Ivan je hotel sam videti, kako je s tem zamaknjenjem. Pa je pripovedoval: Ob določenem trenutku so se vidci zamaknili in zanje svet ni več obstajal. Kar nas je bilo v sobi, smo molili. Čez četrte ure je bilo zamaknjenja konec.

Tako, dragi Ivan, sedaj si pa odšel sam med nebeške vidce in to ravnano na praznik lurske Matere božje, v zgodnjem jutru. Nenapovedano, nepričakovano.

Pok. g. Kretič je bil Vipavec. Ko je bil otrok, so starši menili, da je prešibak za kmečko delo, pa so ga poslali v šole in sicer v Ljubljano v Škofove zavode v Šentvid. Tako je Ivan pustil Tevče, kjer se je rodil 7. julija 1911 in postal študent. Ob počitnicah je hodil domov skrivaj čez mejo, saj Mussolini ni hotel, da bi slovenski študentje študirali v slovenskih šolah.

Po končani srednji šoli se je vpisal v goriško bogoslovje in bil tudi za prefekta v malem semenišču. V mašnika ga je posvetil nadškof Karel Margotti 6. aprila 1935 in sicer v Ogleju. Novo mašo je pel v domači župniji v Šmarjah na Vipavskem.

Njegova prva služba je bila za stolnega vikarja v Gorici. Zadnjič mi je pravil, kako je prišlo do tega.

»V bogoslovju smo imeli tudi vaje v govorništvu. Profesorju govorništvu kanoniku Mirku Brumatu je moja pridiga tako ugajala, da me je predlagal škofu za stolnega vikarja. Tako sem prišel v stolnico, kjer sem sedaj za kanonika in penitenciarja.«

Vendar je v stolnici ostal le nekaj mesecev, ker so ga kaj kmalu poslali v Cerkljo, kamor si je tudi sam želel. V Cerklju se je kot kaplan dekana Kunšiča zelo dobro počutil in na tista leta ohranil najlepše spomine (1935/38). Toda ni mogel ostati kaplan za vedno. Zato ga je nadškof leta 1938 poslal za župnega upravitelja v Kojško v Brdih. Prejšnji župnik Franc Kodrič je namreč odšel za župnika v Vrtojbo. Prišel je Vipavec med Brice. Tudi tu se je kmalu vživel, saj je imel to izredno karizmo, da se je povsod priljubil vernikom. Toda ni se priljubil domačim fašistom. Kojško je namreč bilo sedež občine in sedež raznih fašističnih organizacij. Mladi župnik jim ni bil povšeči, zato so ga na goriški kvesturi ovdarili kot »panslavista« ter »antitalijana«. Goriški kvestor ga je že naslednje leto poslal v konfinacijo v Južno Italijo. Toda tudi tu ni zdihoval, spovedoval je in pridigal, saj tamkajšnji duhovniki so redno opravljali eno in drugo.

Pa se je zgodilo, da sta jugoslovanski prvi minister Stojadinovič in Mussolini sklenila nekako »priateljstvo«, zato je rimska vlada poslala domov lepo število slovenskih konfinirancev ter internirancev; med temi je bil tudi Ivan Kretič. Na škofiji so tedaj menili, da je bolje zanj, če menja zrak. Zato so ga poslali v Čepovan. Tu je bil za župnika od 1939 do 1945.

Med vojno je bil Čepovan središče partizanstva na Primorskem. Toda tudi s partizani je shajal. Doživel je pa marsikaj. Tako je npr. zadnji

videl g. Antona Piska, ki so ga partizani aretirali na Kanalskem vrhu oktobra 1942 in ga nekaj časa zasiljevali. Dovolili so mu, da je šel še v Čepovan in tam zadnjič maševal. Kajti naslednje dni so ga ustrelili in pokopali neznanu kje.

Nova muzika se je začela po 8 septembra 1943. Nemci in fašisti so v raznih hajkah prišli tudi v Čepovan. Dogajalo se je, da so čez dan bili v vasi esesovci, ponoči pa partizani. Župnik je reševal, kar je mogel, in bil tudi sam v nevarnosti. Pripovedoval je, kako je dvakrat stal pred nemškimi puškami skupaj z domačini, da ga ustrelijo. Večkrat smo ga nagovarjali, naj napiše svoje spomine na tiste čase, a na to uho ni slišal.

Prišel je konec vojne in z mnogimi Čepovanci se je umaknil v Gorico tudi župnik Kretič. V Gorici smo poleti znova odprli Alojzijevešče, ker so zavezniki ukazali italijanski vojaški komandi, naj zavod izprazni. Kdo naj pa zavod vodi? Vodstvo Alojzijevešča je to nalogo zaupalo Ivanu Kretiču. Ta je vodstvo sprejel in s tem tudi skrb za zavod, saj je vsega manjkalo in marsikaj je bilo treba popraviti. Lotil se je tega dela z ljubeznijo in požrtvovalnostjo, ki mu je bila lastna.

Spomladi leta 1947 je bilo jasno, da večji del Primorske pride pod FLR Jugoslavijo. Sv. stolica je skupaj z nadškofom Margottijem premišljevala, kako poskrbeti za goriški del nadškofije, ki pride pod novo državo. Menili so, da bo treba ustanoviti administraturo. Kot administratorja so predvidevali semeniškega spiritala dr. Franca Močnika. Sedež naj bi imel v Solkanu, njemu pa naj bi pomagal župnik Ivan Kretič. Ali malo časa je trajalo njegovo župnikovanje kot je malo časa trajalo administriranje msgr. Močnika. V oktobru istega leta so namreč izgnali oba, administratorja na grd način, župnika Kretiča so le bolj korektno poslali čez mejo.

Na škofiji so za Kretiča kmalu našli mesto, poslali so ga v Doberdob za župnika (1947/1955). Doberdob je tisti čas bil nekoliko svojevrstna vas: dotedanji župniki so bili ali Italijani ali nezavedni Slovenci, saj je fašistična Italija računala, da bo Doberdob poitalijančila. Novi župnik je zato našel precej neorganizirano vas. Toda kmalu se je stanje odločno obrnilo na boljše. Župnik je začel z mladino in s pevskim zborom. Dobil je lepo število deklet in tudi nekaj moških in fantov. Doberdoba je spremenil duhovno lice.

Toda ko bi moral uživati sadove svojega dela, so ga predstojniki poslali v Devin. Tudi tam je našel podoben položaj kot ob prihodu v Doberdob. In podobno kot v Doberdobu kmalu dvignil versko in narodno življenje župnije na dostojno raven.

Od 1955 do 1989 je ostal v Devinu, ko je menil, da je prišel čas, da breme dušnega pastirstva odloži. Umaknil se je v Gorico v pokoj. Toda to ni bil pokoj, temveč samo zamenjava dela. Imenovan je bil za kanonika penitenciarja, a je zelo rad pomagal župnikom v deželi, posebno še g. Marjanu Markežiču v Sovodnjah.

»Učakal sem zlato mašo in še več,« je zapisal v svojem testamentu. Zvesto si služil Kristusu, Cerkvi in svojemu ljudstvu. Naj ti bo Kristus bogat plačnik, vse tvoje nekdanje ovčice ti pa bodo ohranile hvaležen spomin.

K. Humar

Msgr. Ivan Kretič

Papeževa enciklika: Redemptoris Missio Odrešenikovo poslanstvo

Enciklika govori v uvodu, da poslanstvo Kristusa Odrešenika v Cerkvi še zdaleč ni dovršeno. Ob pogledu na dosedaj izvršeno delo ob koncu drugega tisočletja je jasno, da je misijonsko delo šele na začetku in da moramo vložiti vse moči v to nalogo. Misijonska enciklika ima daljši uvod in osem poglavij.

Prvo poglavje ima naslov: Jezus Kristus je edini Odrešenik.

Drugo poglavje: Božje kraljestvo
Tretje poglavje: Sveti Duh vodi (protagonist) misijonsko delo.

Četrto poglavje: Neizmerna področja misijonskega delovanja.

Peto poglavje: Poti misijonskega delovanja.

Šesto poglavje: Delavci misijonskega pastoralnega.

Sedmo poglavje: Sodelovanje pri misijonski aktivnosti.

Osmo poglavje: Misijonska duhovnost.

Enciklika je bila objavljena v L'Osservatore Romano pretekli teden. Gotovo jo bomo kmalu dobili v slovenskem prevodu.

Skrb za dober tisk

Kakor že več let, se je tudi letos na praznik sv. Frančiška Saleškega, zavetnika katoliških časnikarjev, zbralo v škofijski palači v Ljubljani precejšno število delavcev in sodelavcev pri slovenskem ali katoliškem tisku. Najprej je bila sveta maša, ki jo je daroval nadškof dr. Alojzij Šuštar. V kratki pridigi je povdaril, da mora tisk skrbeti za dobro besedo in zdravo okolje. Vi ste luč, a kako boste usmerjali versko izročilo in kaj boste pisali? V dvorani je prvi spregovoril dr. Janez Gril in za njim dr. Vinko Potočnik. Sledila je debata. Iz nagovorov in iz debate je prišlo v glavnem do izraza dvojno vprašanje: kakšno smer naj izbere verski list v Sloveniji (ali naj ostane le verski ali naj seže v širše obzorje) in kako bi prišlo do večjega sodelovanja med vsemi, ki skrbijo za dober tisk.

Nova pot je potrebna, a izbira in usmeritev ne bosta lahki. Upamo, da bi slovenski verski in katoliški tisk le našel pravo pot. Pri iskanju te poti skušajmo tudi mi doprinesiti svoj delež.

I. šk.

Leteče kapele

Po zadnji svetovni vojni je p. Werenfried (Speckpater) organiziral leteče kapele in z njimi gostoval po taboriščih med nemškimi begunci, ki so zbežali pred sovjetskimi vojaki ali bili izgnani. Sedaj to prakso obnavlja v Rusiji. Ni cerkva, ni kapel, ker so bile porušene ali spremenjene v druge namene. Zaradi tega je obnovil »leteče kapele«, da z njimi potujejo duhovniki v vasi brez cerkve in tam mašujejo. Gre za kombije, ki se hitro spremenijo v majhno kapelo z oltarjem.

»Spreobrnite se in verujte evangeliju!«

(Mr 1, 15)

Potem, ko so Janeza Krstnika zaprli, je šel Jezus v Galilejo, da bi oznanjal evangelij: »Čas se je dopolnil in božje kraljestvo je blizu. Spreobrnite se in verujte evangeliju!« (Prim. Mr 1, 15)

Že takoj na začetku svojega oznanjevanja je Jezus povabil ljudi k spreobrnjenju. Grški izraz je metanoia: »meta« pomeni »narediti obrat, obrniti se«, »noia« pa pomeni razum. Vidimo, da tudi evangelij oznanja neke vrste spremembo, revolucijo.

Zadnje čase so na veliko govorili in se razpisovali o raznoraznih revolucijah: dolgo časa je bila moderna socialna oziroma proletarska revolucija, potem kulturna, seksualna in revolucija navad - vsakdanjega načina življenja in obnašanja posameznika in skupnosti. Te revolucije imajo nekaj skupnega, vse so proti nečemu in proti drugim. Vsekakor pa so nekaj, kar je zunaj človeka: proti strukturam, stvarim, morali, navadam in običajem.

Revolucija, ki jo prinaša evangelij, pa je drugačna zaradi tega, ker se odvija v človekovi notranjosti in je usmerjena predvsem proti samim sebi. Z njeno pomočjo spodreže človek korenine drevesu lastnega egoizma in ne tistemu, ki raste zraven njega. Gradi in ne ruši. Začenja borbo pri sebi, ker je korenina vsega zla v človeku, v njegovem zgrešenem pojmovanju svobode: »Nič ni zunaj človeka, kar bi ga moglo omadeževati, če pride vanj, pač pa ga omadežuje to, kar prihaja iz človeka« (Mr 7, 15). Vsaka revolucija, ki se ne odvija v človeku, je nazadostna, ker pušča stvari takšne kot so oziroma se kmalu vrnejo nazaj v prvotno stanje ali pa je stanje po njej še slabše, kakor je bilo prej.

Za koga se v postnem času oglašajo zvonovi spreobrnjenja? Najprej za nas kristjane, ki smo prvi poklicani, da opravimo edino resnično revolucijo, ki človeka in človeštvo lahko spreminja, in to je oznanil Jezus z besedami: »Spreobrnite se in verujte evangeliju!« Tudi letošnji postni čas je priložnost, da odvrnemo pozornost s sebe in jo usmerimo na Boga.

MILAN NEMEC

Bralci pišejo

Spoštovani g. dr. Antonio Scaramo župan, Gorica

Najprej sem mislil, da vam to pismo pošljem zasebno. Toda ker gre za javno zadevo, naj bo pismo javno.

Vi ste bili v Rimu na avdiciji pred senatno komisijo, ki razpravlja o Maccanicovem zakonu o zaščiti slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Bili ste v imenu goriške občinske uprave in v njenem imenu dajali odgovore na probleme, ki so vam bili postavljeni. Te vaše odgovore je v slovenskem prevodu objavil Primorski dnevnik 31. januarja t.l. Na ta prevod se sklicujem.

Nisem politik in tudi nisem osebnostno prizadet ob raznih spornih odgovorih, ki ste jih dali. Čutim pa potrebo dati pojasnilo pri 6. točki, (Podpora kulturnim dejavnostim). Pri tej točki ste vi takole odgovorili: »Gre za enega med najbolj kočljivimi aspekti te problematike. V mestu delujejo prave trdnjave slovenske kulture, ki razpolagajo z izdatnimi denarnimi sredstvi in z opremo ter sedeži, ki so jih ustvarili z izdatnimi prispevki, ki so jih prejeli z druge strani meje...«

V Gorici imamo dva kulturna doma, »Kulturni dom« in »Katoliški dom - Oratorij sv. Dominik Savio«. Oba sta sedež slovenske kulture, eden bolj, drugi manj, kot vam je znano, saj ste osebno bili tudi v Katoliškem domu. Zato vprašujem: Ali ste z besedami »trdnjave slovenske kulture, ki razpolagajo s sredstvi... z druge strani meje«, mislili tudi na Katoliški dom? Če ste res tako mislili, potem ste v veliki zmoti. Kajti katoliški in demokratični Slovenci smo z velikim osebnim trudom in denarnimi žrtvami zbirali prostovoljne prispevke med našimi ljudmi tukaj in po svetu, da smo kupili zemljišče ter nato zgradili dvorano, ki jo je leta 1962 odprl in blagoslovil g. nadškof msgr. Hiacint Ambrosi in je bil navzoč tudi tedanji župan dr. Poterzio. Tudi pozneje ni nobena oblast, »z druge strani meje« nikoli prispevala niti lire za Katoliški dom.

To so dejstva, ki je prav, da svet zanje ve. To je resnica in prav zara-

di resnice in da razpršimo vsak šum, g. župan, sem vam pisal.

S spoštovanjem

Kazimir Humar

Postni govori

Torek 19. februarja ob 16.45: **Važnost in potrebnost laiškega apostolata** (Jože Kunčič).

Petek 22. februarja ob 16.45: **Vzgoja laiških apostolov** (Lojze Škerl).

ŠIRI KATOLIŠKI GLAS

(nadaljevanje s 1. str.)

Bila je seja...

jo zapustil z besedami, da smo v Sloveniji prišli do ugotovitve, da za nas ni druge opcije kot razdružitev z Jugoslavijo. Preostali so nato brezplodno nadaljevali debato o tem, ali se lahko v tako okrnjeni sestavi sploh še lahko pogovarjajo, in ali Jugoslavija pravzaprav sploh še obstaja. Tako sta se dovolj jasno formirala dva bloka: Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina ter Makedonija na eni strani ter Srbija, Črna Gora in Armada na drugi. Toda preden so se na seji, ki je ni bilo, razšli, je Jović zadržal, da še vedno ostajajo zvezne institucije (posebej je omenil tudi Armado) in udeležencem sestanka zagotovil, da bodo te storile vse, da se prepreči kaos v Jugoslaviji.

Slovenija torej zares gre na svoje. Kučan je nekoliko plašno izjavil, da bomo prihodnje leto zagotovo v neodvisni državi, če pa gre verjeti Pučniku (ki je prvi napovedal tudi plebiscit) in nameram vlade, pa še prej, junija; pravzaprav takrat, ko se to po plebiscitnem zakonu o šestmesečnem prehodnem obdobju pač mora zgoditi. 20. januarja naj bi parlamentarci dobili v roke pomemben zakon, za katerega se še natančno ne ve, kaj naj bi obravnaval. Toda v zvezi z zakonom o Narodni banki Slovenije, ki je že nekaj tednov kot strogo zaupen dokument pri parlamentnem vodstvu, je mogoče sklepati, da gre prav za odklapanje na denarnem področju.

Leon Marc

Med rojaki v Celju

Opčine se lahko ponašajo z zares lepim številom pevskih zborov. Lahko bi trdili, da vsaj po en član vsake openske družine poje v enem izmed tolikih vaških pevskih skupin. Pevci MEPZ Sveti Jernej, MOPZ in ŽPZ Tabor, MEPZ Primorec — Tabor ter zborov Vesela pomlad so prepričani, da je treba pesem gojiti in ohraniti, zato radi prepevajo v zadovoljstvo sebi in drugim.

Že dalj časa je v marsikaterem izmed openskih pevcev tlela želja, da bi se vsi vaški pevski zbori kdaj združili in skupno zapeli. Skrita želja se jim je uresničila na božični dan, ko so se na pobudo pevskega zbora Sveti Jernej zbrali v domači župnijski cerkvi, da bi skupno oblikovali koncert božičnih pesmi. Za to priložnost so pod vodstvom svojih dirigentov naštudirali tudi Beličičevo in Vrabčovo kantato Božični sijaj. Celotno pripravo je usklajeval prof. Janko Ban. Njemu gre največja zasluga za uresničitev te pobude, ki je želela biti tudi poklon skladatelju Ubaldu Vrabcu ob njegovi 85. letnici. Izredno doživljajo ob skupnem nastopu je porodilo željo, da bi ta koncert ponovili še kje. Tako je nastala zamisel, da bi se skupaj podali med slovenske rojake na Štajersko, katere je pred nedavnim prizadela naravna katastrofa. Poklonili naj bi jim glasbeni večer in ob tej priložnosti izročili denarno pomoč, ki je bila nabrana v okviru openske župnije.

Po dogovoru med g. Francem Pohajačem in g. Dragom Svetkom, župnikom pri Svetem Duhu v Celju, je prišlo do uresničitve te hvalevredne pobude v nedeljo, 27. januarja. G. Svetko je openskim pevcem na stežaj odprl vrata svoje nove cerkve in skupaj s svojimi župljani pripravil gostom res prisrčen sprejem. Po sveti maši, ki jo je ob somaševanju openskega župnika g. Viljema Žerjale daroval g. Franc Pohajač, je prof. Lučka Susič predstavila gostiteljem podobo Opčin in tukajšnjo pevsko dejavnost. Povedala je tudi, da so pobudo za koncert podprli upravitelji Hranilnice in posojilnice na Opčinah s tem, da so omogočili tolikšnemu številu pevcev prihod v Celje.

Koncertni program je otvoril MPZ Vesela pomlad s tremi božičnimi pesmimi. Sledil je nastop MOPZ Tabor, ki je pod vodstvom prof. Sveta Grgiča zapel dve polifonski skladbi. DPZ Vesela pomlad se je z dirigentom Francem Pohajačem predstavil z dvema božičnimi pesmima. MEPZ Svet Jernej, ki ga vodi prof. Janko Ban, je v svoj spored uvrstil tri pesmi domačih avtorjev Maliča, Vrabca in Merkuja, DPS Vesela pomlad pa je za svoj nastop izbrala tri polifonske skladbe. Prvi del koncerta je sklenil MEPZ Primorec - Tabor, ki je pod vodstvom Matjaža Ščeka in ob instrumentalni spremljavi treh flavt (Dunja Fabjan, Tamara Giorgi in Andrejka Starec) zapel pet pesmi. Sledila je izročitev denarne pomoči v znesku osmih milijonov lir predstavnic celjske dekanijske Caritas. Ta se je prisrčno zahvalila za plemeniti dar in openskim pevcem zaželela nadaljnjih pevskih uspehov.

Drugi del koncerta je bil posvečen kantati Božični sijaj. V izvedbi združenih zborov pod vodstvom Janka Bana in ob instrumentalni spremljavi zborov pod vodstvom Janka Bana in ob instrumentalni spremljavi flavte (Martina Ozbič), klarineta (Igor Košuta), roga (Zoran Lupinc) in fagota (Francesco Furlanich) je izzvenela res mogočno in veličastno.

Za številne poslušalce, ki so napolnili prostorno cerkev, je bilo to res lepo doživetje. Svoje odobravanje so izrazili s toplim aplavzom, ki je sicer nagrajeval tudi nastope posameznih zborov v prvem delu koncerta.

G. Drago Svetko je v zahvalnem nagovoru poudaril, da mesto Celje še ni doživelo tako lepega popoldneva. »Čeprav zunaj ni sonca« je dejal, »so nam openski pevci s svojim petjem prinesli kot sončni žarki tudi toplino in svoje srce«. Po medsebojnem obdarovanju je vsa cerkev zapela še večno lepo Sveto noč. Gostitelji so pripravili pevcem tudi prisrčen sprejem s pogostitvijo v novih župnijskih prostorih, nakar so se pevci poslovili od prijaznih Celjanov.

M. D.

O Ekvidistanci SSK od SSO in SKGZ

V objavljenem poročilu pokrajinskega tajnika SSK na Goriškem dr. Mirka Špacapana na zadnjem občnem zboru berem med drugim tudi naslednje:

1) *Kar se tiče občnega zbora SSO na Opčinah je SSK zavzela stališče, da kljub razhajanjem z vodstvom te organizacije ne smemo ostalim Slovincem dajati vtisa razcepitve, ker bi to vsekakor ošibilo vplivnost in težo demokratičnih Slovincem v odnosu s SKGZ in Ljubljane.*

2) *Zaradi vsega tega je SSK smatrala za pametno, da se v luči novih razmer omeji čim bolj na zgolj politično delovanje ter da svoje interesno področje prenese in razširi na čimvečjo sfero Slovincem, to se pravi, da se postavi v ekvidistanco s SSO in SKGZ.*

Glede odstavka pod 1), je pripomniti, da nisem nikjer bral, da bi na kongresu SSO na Opčinah prišlo do razhajanj z deželnim vodstvom SSK, ki je edino pristojno zavzemati stališča do drugih organizacij. Zato se iz konteksta da sklepati, da je razhajanje prišlo do izraza na goriški pokrajinski ravni, kar, kljub na istem mestu izraženi nasprotni želji, daje vtis razcepitve.

Glede odstavka 2), ki govori o ekvidistanci (goriške) SSK do SSO in SKGZ, se samo po sebi postavlja vprašanje, ali obstajajo jamstva, da bo SKGZ od slej enako naklonjena SSK kot PSI in PCI oziroma DSL.

I.t.

Koroške novice

Prejšnji teden so slovenske organizacije na Koroškem vabile na več zanimivih prireditvev.

Mohorjeva je kar dvakrat ljubiteljem pisane besede pripravila kulturni užitek. V torek, 5. februarja, so na gradu pri sv. Juriju v Bistrici pri Trziču skupaj z Zavodom za kulturo in izobraževanje Trzič slovenskemu občinstvu predstavili knjigo o koroškem bukovniku Andreju Šušterju-Drabosnjaku z naslovom »Marijin pasijon«. Dva dni kasneje — 7.2. — pa so v Ljubljani na Akademiji znanosti in umetnosti širši javnosti predstavili štiri knjige: »Urban Jarnik«, »Obir-dialekt in Kärnten«, »Marijin pasijon« in »Zilja 1848-1918«

Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza sta 6. februarja v študiju koroškega radia pripravili slavnostno prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku oz. ob spominu velikega Franceta Prešerna. Slavnostni govornik je bil tok-

Slovensko stalno gledališče
gostuje
Slovensko ljudsko gledališče Celje

Alexandre Dumas Père Pokvarjenec ali lepota in moč

Režija Vito Taufer

V petek, 15. t.m., ob 20.30
Abonma RED A in D
V soboto, 15. t.m., ob 20.30
Abonma RED B, E in F
V nedeljo, 17. t.m., ob 16.00
Abonma RED C in G

Abonente mladinskih redov prosimo, da se držijo objavljenega razporeda.

Ponovitvi v Kulturnem domu v Gorici

V Ponedeljek, 18. t.m., ob 20.30
Abonma RED A
V torek, 19. t.m., ob 20.30
Abonma RED B

rat (namesto zadržanega prof. Peterleta) podpredsednik Izvršnega sveta Slovenije Matija Malešič. Solist Gabriel Lipuš je ob spremljavi glasbil navdušil s Sonetnim vencem, prav tako pa so navzoči (med njimi oba jugoslovanska konzula in predstavniki organizacij) uživali ob pripovedi gledališkega igralca Poldeta Bibiča.

Slovenec, župnik na župniji v Rimu

To je Matej Rus. V Rimu je župnik župnije svetega Higinia, papeža. Gospod Rus je bil imenovan za župnika v severnozahodnem predmestju Rima. Župnija je šele nastajala, saj ni imela niti župnijske cerkve. Po večletnem prizadevanju je končno zrasla lepa in moderna cerkev. V nedeljo, 28. januarja je bil dan posvečenja nove cerkve. Prišel je sveti oče in posvetil novo cerkev v čast sv. Higinu, papežu. Srečal se je z župnijsko skupnostjo, posebej z družinami, z mladino, s katehisti. Pohvalil je delo župnika, ki je s svojim kaplanom in sodelavci znal povezati ljudi v župnijsko skupnost, saj so se tu naselili od vsepovsod in se med seboj niso niti poznali.

Sveti oče je pri srečanju s skavti povedal, da dobro pozna življenje pod šotori, saj je pod njimi preživel mnogo počitnic.

Sveti oče je v slovenščini pozdravil skupino Slovincem, ki živi v tem delu mesta in ki so veliko pomagali pri gradnji nove cerkve. Med obhajanjem je bila celo slovenska pesem.

Pri slovesnosti je bil prisoten tudi msgr. Maksimiljan Jezernik. L'Osservatore Romano je prinesel dolgo poročilo o slovesnosti.

Prešernova proslava v Bazovici

V nedeljo, 17. februarja v kinodvorani ob 17.30, nastopi osnovna šola, otroški zbor »Slomšek« pod vodstvom Bojane Kralj, Dekliški zbor Vesela Pomlad pod vodstvom Franca Pohajača, Fantovska vokalno instrumentalna skupina pod vodstvom Janeza Beličiča. Slavnostni govornik Saša Martelanc.

Kljub vsemu verujem

Študent medicine iz Jaroslava: »Jaz sem krščen, četudi moji starši niso verni. Štejem se med »manj verne«, ker ne poznam osnovnih verskih resnic (molitev, zapovedi, Sv. pismo). Kljub temu sem prepričan, da Bog biva in da ljubi svoje ljudstvo«.

TRST

Občni zbor ZCPZ v Trstu

V ponedeljek, 28. januarja je bil v Slomškovem domu v Bazovici občni zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov. Prisotnih je bilo nekaj nad petdeset predstavnikov raznih zborov, ki delujejo v okviru Zveze. Med njimi so bili tudi duhovniki. Za predsednika zbora je bil izvoljen Aleksander Furlan; zapisnik je pisal Tone Kostnapfel. Prva točka na sporedu je bilo poročilo predsednika Hareja, ki je prikazal pomen, delovanje in program Zveze ter izluščil nekaj problemov, ki zadevajo petje cerkvenih zborov. Tako se je npr. dotaknil premalo ovrednotenega zborovskega dela. Pevovalci bi moral dobiti za svoje delo primeren honorar, ker opravlja pomembno družbeno delo. Ne samo da dela zastoj ali skoraj večkrat tudi nima zaslobe in nika-ke opore. Dejstvo je da manjkajo zborovodje in organisti. Zveza je že pred leti mislila na šolo za organiste. Od načrta je ostal spopolnjevalni tečaj, ki ga je Zveza organizirala v sklopu svojega poletnega seminarja. Zdaj pa se je javilo nekaj mladeničev, ki želijo študirati orgle. Zveza bo morala ukrepati v pridobivanju in usposabljanju novih moči.

Kar zadeva otroške in mladinske zbere je zadnja leta opaziti upadanje števila zborov na vsakoletni mladinski reviji »Pesem mladih«, predvsem odkar ne prihajajo več šolski zbori. In vendar je petje pomemben vzgojni dejavnik, ki so ga visoko cenili že antični narodi. Med nava-janimi vzroki je majhno število učencev, že omenjeno pomanjkanje pevovodij, a bati se je, da tudi pada zanimanje za petje. Koncert cerkvenih pesmi, ki ga je Zveza uvedla, leta 1982 z namenom, da poživiti cerkveno petje, je Zveza priredila sedemkrat. Predlanskim in lani se je javilo premalo zborov, da bi lahko izvedli pobudo. Delno nadomestilo bo lahko nudila zborovska revija Primorska poje. Na zadnji seji organizatorjev omenjene revije, 21. januarja letos, je bilo namreč sklenjeno, da nastopijo tudi cerkveni zbori in lahko predlagajo spored sakralnih skladov. Poročilo o finančnem stanju zadnjih pet let je podal Humbert Mamolo, tajniško poročilo Ljuba Smotlak in Tone Kostnapfel. Nato so poročali predstavniki zborov, vsak za svoj kraj in zbor. Na koncu je član nazornega odbora Stanko Zorko predlagal razrešnico, ki je bila sprejeta. Pri zadnji točki dnevnega reda, ki je zadevala volitve, so prisotni osvojili predlog, da se potrdi prejšnji odbor, ki je po abecednem redu takole sestavljen: Harej Zorko, Kostnapfel Tone, Mamolo Humbert, Pohajač Franc, Smotlak Ljuba, Štrajn Albert, Vremec Berta. V nadzorni odbor sta bila izvoljena Furlan Aleksander in Živic Marjan. Občni zbor je tudi pooblastil odbor, da po uvidevnosti kooptira nove moči.

udeleženez

Papirnaté lutke za male in velike

Kot protiutež psihične more vojne v Zalivu je za dobro uro pripomoglo lutkovno gledališče Papilu iz Ankarana. Nastopili so v nedeljo 10. t.m. v Marijinem domu pri Sv. Ivanu z igricama Grigorja Viteza in Puškina »Ogledalce« odnosno »Zlata ribica«.

Obe ruski pravljici sta našli izvirno interpretacijo v priredbi Maje in

Braneta Solce. Očividno pa je priredba bila mišljena za bolj družinski krog občinstva. Temu primerno je izgledalo tudi prizorišče dogajanja. Za našo dvorano pa je to prizorišče, visoko približno za TV enkrana, bilo res nekoliko omejeno. Večja prostorska razpoložljivost pri množičnem gibanju osebkov bi zadobila neprimerno učinkovitejši razmah. Saj ima tudi vse pogoje za širšo odrsko igro, čeprav samo papirnatih figur. Brane Solce in sodelavka sta z veliko večino likovne umetnosti, bodisi v izrezovanju in modeliranju figur, kot za mavrično izbrane pestre barve in akrobatsko mimiko, vnesla papirnatim lutkam toliko življenja, da smo jim sledili s pravim otroškim užitek. Nekaj pomislekov, se mi je porodilo le ob kлокotanju vode, drugih zvokov iz narave in glasbeni spremljavi. Predstavljam si jih raje milejše, bolj skrivnostne, pravljico govoreče. Ne bi bilo nujno, da moški glas ustvarja videz prihajajočega iz kake kavarne.

To pa samo mimogredé, kajti obe igrici sta doživeli hvaležen sprejem, tako za ljubkost pantomine kot za kompozicijo igre. Gostoljubni svetoivanski Marijin dom je k jutranji in popoldanski prireditvi privabil domače in druge goste, ki so se ob otroškem drobižu tudi sami sprostiti v dobri otroški svet in prireditelje nagradili s toplimi aplavzi.

F.V.

Posnemanja vredno

Na Kolonkovcu je živahno. Z nastopom italijanskih in slovenskih zborov v božičnem koncertu v nedeljo 27. januarja so dokazali, da je recipročnost take oblike sodelovanja možna in prispeva k bratskemu sožitju.

Glavna stena presbiterija te cerkve, polna izrazite simbolike, delo p. M. Rupnika, deluje kot zaščitno zakulisje. Duhovno misel so podali mladi v obeh jezikih.

Prvi ob nastopu treh zborov je imponiral moški zbor od sv. Antona. Njihova interpretacija duhovnega sporočila pesmi je kot vedno izzvenela izredno močno. Zapeli so šest pesmi skladateljev Vrabca in V. Vodopivca.

Italijanski del koncerta, pod vodstvom Corinne Sinkovic, je imel v sporedu znano Il Signore delle Cime, eno angleško pesem, Dolce sentiero ter slovensko Angelsko petje. Zaslužil si je vse naše priznanje za tako zavzeto zanimanje in prav dobro izgovorjavo. Z zadoščenjem smo jim zaploskali.

Zbor iz Kolonkovca je zapel štiri pesmi: Hareja, Jobsta, italijansko Noel, ter Foersterja-Ščekovo, Vide-li so vsi kraji zemlje. Pod vodstvom Dalke Sturman, se zbor odlikuje z občutljivim poslušom za poslanstvo pesmi in harmonično izvajanje.

Za zaključek so se italijanski in slovenski zbori združili in skupno zapeli Sveta noč, vsak v svojem jeziku. Za občinstvo je to pomenilo višek duhovnega in pevskega doživetja, da aplavzom ni hotelo biti konca.

Župnija Kolonkovec ima še to posebno srečo, da deluje v njeni skupnosti družina sester Loyola. Na marsikaterem področju se pozna blagoslov njihovega delovanja. Brali smo, da jih je 21 položilo slovesno obljubo v Ljubljani 1. januarja 1991; med njimi pet Italijank, ena Portugalka, ostale pa so Slovenke. Hvala Bogu za duhovno pomladitev.

F.V.

Sporazum med obema Goricama

Predsednik Skupščine občine Nova Gorica, župan občine Gorica in občinski upravi iz Nove Gorice in Gorice, ki so se sestali v Gorici, dne 6. februarja 1991 v prisotnosti predsednika Avtonomne dežele Furlanije — Julijske krajine Adriana Biasuttija in predsednika vlade Republike Slovenije Lojzeta Peterleta poudarjajo, da so skoraj trideset let trajajoči odnosi med občinama prispevali in še prispevajo k gospodarski, družbeni in človeški rasti obmejnega prebivalstva. Potrjujejo voljo in duh sodelovanja, solidarnosti, miru, ki prevevata obe skupnosti ter ju vzpodbujata k doseganju še pomembnejših ciljev na področju skupnega družbenega in civilnega napredka.

Tem uvodnim besedam sledijo praktični sklepi o sodelovanju med obema obmejnima občinama; gre za sodelovanje na raznih ravneh, od problemov za zdravo okolje, za prometne zveze, zdravstvo (saj sta obe bolnici prav blizu ena druge), za kulturo do sodelovanja na industrijskem področju.

Dobre volje je veliko, ali bo tudi kaj sadov za nas vse, bomo pa videli.

je to samo prvi del in da bo sledilo še kaj. Pester program, dobro naštu-diran, brezhibno izvajanje je bil res prijeten za oko in uho, in upam, da tudi za srce.

Dvorana je bila dobro zasedena, četudi so ostali še prazni sedeži. Morda je bilo krivo vreme, morda pa tudi dejstvo, da so skupine, ki se ne morejo odreči svojemu programu, tudi kadar so na vrsti taka skupna slavlja.

Kot že povedano so proslavo priredile skupno v Trstu in Gorici Slovenska prosveta, Zveza slovenske katoliške prosvete, Zveza slovenskih kulturnih društev.

(r+r)

Sovodnje

Sovodnjski občinski svet se je v tem letu prvič sestel 29. januarja. Po daljšem pojasnjevanju glede veljavnosti zapisnika prejšnje seje in po številnih posegih, je dnevni red končno stekel. Toda takoj se je pojavil nov problem: v katerem jeziku naj bodo posegi svetovalcev, saj nov sovodnjski tajnik dr. Franco Dian slovensščine ne obvlada. Predstavnik SSK Černic je predlagal, naj bi uprava imenovala nevtralno osebo za objektivno vodenje zapisnika v slovenskem jeziku. Kljub številnim posegom župana, Černica, Petejana, Fajta (SSK) in Cotičeve bo treba to vprašanje še poglobiti na prihodnjih sejah.

Najpomembnejši sklep se je bil imenovanje komisije, ki bo skrbela za pripravo osnutka občinskega statuta, kakor to predvideva novi zakon št. 142 o reformi krajevnih ustanov, ki dopušča večje pristojnosti občinskim odborom in tudi njihovo hitrejše poslovanje. Srečanje in pogovori na to temo so med slovenskimi upravitelji na Tržaškem in Goriškem že stekli. Vključena je tudi Kraška gorska skupnost. Komisijo sestavljajo: Igor Petejan, Rafko Butkovič, Zdravko Kuštrin za večino, Branko Černic za manjšino ter občinski tajnik.

Černic je predlagal, naj bi v komisiji sodelovali tudi zunanji izvedenci npr. Štefan Bukovec. Stališče odbora pa je, naj komisijo sestavljajo le občinski svetovalci. V takem sestavu naj si potem sama izbira izvedence tako, da bi se pri tem upoštevalo pravilno sodelovanje predstavnikov društev in organizacij v občini.

Remo Devetak

Pustno popoldne v Katoliškem domu

Bučne pustne povorke in slične prireditve so letos na pustno nedeljo povečini odpadle; tudi v Gorici. V Katoliškem domu pa smo se le zbrali za prijetno popoldne ob nastopu dramske skupine »Oder 90«. Nastopili so z dvema enodejankama ruskega pisatelja Čehova. Lepo smo se nasmejali Snubaču, ki se mu nevesta za prazne zdrahe odtuja, na koncu pa se le pobotata in skleneta zaroko.

Podoben motiv je tudi pri Medvedu, ki hoče svoj denar od bogate vdove, ki mu ga pa ta noče dati za določen dan. Pride do besednih sporov, in celo do dvoboja ki se pa seveda konča z zaroko.

Obe komediji ruskega pisatelja sta znani in smo jih že videli na naših odrih. Kljub temu jih človek rad gleda za sprostitev in zabavo, zlasti še če so igralci tako sproščeni in živahni kot so bili ti mladi v nedeljo 10.

februarja v Katoliškem domu. Čestitam igralcem in režiserju prof. Franku Žerjalu.

Nastopili pa so: Marko in Kazimir Černic, Ivo Špacapan, Barbara Piccolo, Danijela Klanjšček, Damijan Podveršič. Sceno je pripravil Benedikt Kosič.

Sv. Višarje - Dom srečanja

Pomagajte uresničiti zamisel srečevalnega središča na Sv. Višarjah. Prispevajte v sklad za nakup hiše, ki bo namenjena vsem Slovencem iz vsega sveta, kadar bodo poromali k višarski Materi Božji.

Denarne prispevke morete nakazati na tekoči račun: št. 44490 za Dom srečanja-Višarje, Banca Agricola (Kmečka banca), Gorica.

Čestitke

Ob visokem življenjskem jubileju Hermenegilda Podveršiča mu čestita Števerjanska sekcija SSK in mu kliče: »Še na mnoga leta!«

DAROVI

Za Katoliški glas: namesto cvetja na grob Zore Piščanc daruje prijateljica 100.000 lir.

Za Dom srečanja-Višarje: N.N. 800.000 lir; Darko in Valentin 152.000 lir; Nedelja-Naš tednik 15.800 Sch.

Za cerkev v Štandrežu: Maja Peterin in Marko Kerpan 100.000 lir;

Za Katoliški glas: prijateljica namesto cvetja na grob Zore Piščanc 100.000 lir; Franc Štekar, Jugoslavija 30.000 lir; Zavod sv. Družine 400.000 lir;

Justina Komjanc daruje za cerkev v Sovodnjah, za cerkev v Gabrjah in za slovenske misijonarje po 100.000 lir;

Za sovodnjsko cerkev: N.N. v spomin Fabrizia Battisti 50.000 lir; dijaki in člani učnega osebja Srednje šole Ivan Trinko v Gorici darujejo 230.000 lir osemletki v Mozirju za poškodbe, ki jih je šola utrpela ob nedavni poplavi;

Za nove orgle v Jamljah: SSK iz Jamelj v spomin pok. Brunota Pahor 100.000 lir;

Za Katoliški glas: Olga Zalar, Rim, 55.000 lir; Jožica Rakušček 15.000 lir;

Za cerkev Sv. Ivana Go: Justa Komjanc 100.000 lir.

Darovi za obnovitev cerkve na Opčinah: Draga Vremec z družino, namesto cvetja na grob moža Anice Trento 25.000 lir; Vera Vremec, v isti namen 25.000 lir; Škerlavaj-Sosič Eleonora 50.000 lir; Zmaga in Pavla, v spomin na Angelo Vremec-za popravilo orgel 30.000 lir; družina Zolle 2.000 lir; Olga Pompilli 50.000 lir; Ivanka Škerlavaj 30.000 lir; Mira Kraus-Franco, »božični offer« 50.000 lir; hči Ida, v spomin na Jakomino in Avgusta Pahor 100.000 lir; Jelka Tavčar 10.000 lir; Darinka Rauber 20.000 lir;

Za CPZ sv. Jerneja-Opčine: Ljuba Smotlak, namesto cvetja na grob Angele Vremec 30.000 lir; Irma Škaber-Kraus 50.000 lir; Mira Kraus-Franco, v spomin na Lavka Bitežnika 20.000 lir; družina Feri, v spomin na Lavka Bitežnika 20.000 lir;

Za »Julija Vidali«: V spomin Anice Škerlavaj ob 1. obletnici smrti-nedeljske prijateljice 75.000 lir;

Za misijon P. Kosa: Fanči Visini 20.000 lir;

Za obnovitev cerkve v Ferlugih: Ivanka Andolšek 30.000 lir;

Za slovenske misijonarje: A. in K. Levstik 100.000 lir;

Za Katoliški glas: družina Valantig 100.000 lir;

Za »Veselo Pomlad«: Danila Vidau, namesto cvetja na grob Marije Malalan 30.000 lir;

Za gobavce P. Kosa in njegov misijon: Kristina Grgič 10.000 lir; Tončka Sosič 30.000 lir;

Za katoliški tisk: Hrovatin Lojzka 10.000 lir; Tončka Gorkič 50.000 lir;

Za CPZ sv. Jerneja-Opčine: v spomin na teto Angelo Vremec darujeta družini Sosič in Fabjan 50.000 lir;

OBVESTILA

Za pomoč starim in bolnim. Slov. Vincencijeva konferenca iz Gorice namerava smotrnejše organizirati obiske in pomoč starim in bolnim na domu. Zato vabimo vse tiste, ki to že delajo, in tiste, ki bi želeli pri tem sodelovati, na sestanek, ki bo v torek 19. februarja ob 17.30 na Placuti št. 18 (pisarna Mohorjeve družbe).

Slov. Vincencijeva konferenca

»V Marijinem domu, ul. Brandesia 27 pri Sv. Ivanu v Trstu, bo v nedeljo 24. februarja ob 17. uri, nastopila dramska skupina P.D. Štandrež, z veseloigro »Gospod Eustahij z Goriške«

Sekcija zunanje trgovine SDGZ Gorica in Kmečka banka organizira v petek 15. februarja t.l. ob 10.30 v Hotelu Nanut na Tržaški cesti, 117 posvet na temo »Problemi plačilnega prometa in novi devizni predpisi v Jugoslaviji oz. Sloveniji!« Prisotna bo Kristina Dolenc, odgovorna za devizno poslovanje pri Ljubljanski banki - Ljubljana. Vabljeni vsi člani SDGZ Gorica.

Za barvna okna v Bazovici: Edvard in Pepka Grgič 35.000 lir; N.N. 30.000 lir; Kužinovi v spomin Antonije Guštin in Antonije Mahnič 50.000 lir; Zora, Sabina in Olga v spomin Antonije Mahnič 30.000 lir; N.N. iz Gročane 15.000 lir; druž. Komar v spomin Antonije Kovarčeve 30.000 lir; druž. Mahnič v spomin vnuka Davida in vsakinja Antonije Simčič vd. Mahnič 50.000 lir; Marija Vodopivec 50.000 lir; Viviana Križmančič 100.000 lir; Zorka Ražem 30.000 lir; Zofka Križmančič v spomin Francelja Križmančič 50.000 lir; Marija Kraljeva 20.000 lir; Karmela in Zofka Vodopivec v spomin Antonije Mahnič 20.000 lir; Pečnik 10.000 lir; Dora Živic v spomin Antonije Mahnič 20.000 lir; Marija in Darko v spomin mame Antonije Mahnič 50.000 lir.

Darovi za obnovitev cerkve na Opčinah: Zora Hrovatin, v spomin na Marijo Malalan 50.000 lir; Ana Sosič, namesto cvetja na grob Marije Malalan 15.000 lir; Danila Vidau, namesto cvetja na grob Marije Malalan 40.000 lir; Kristina Grgič namesto cvetja na grob Marije Malalan 20.000 lir; družina Hrovatin, v spomin na svakinjo Emo 100.000 lir; družina Malalan, in Kovač, v spomin na sestro, svakinjo in teto Marijo 300.000 lir; Vida Velušček-Grgič, v spomin na moža Antona 40.000 lir; Marussi Ausilia, v spomin na mamo Marijo 10.000 lir; ob 3. obletnici smrti nepozabnega Davida darujeta mama in tata 100.000 lir; v spomin na teto Angelo Vremec darujeta družini Sosič in Fabjan za popravilo orgel 50.000 lir;

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu: V spomin Eme Ipavec vd. Vatta Marcela Pahor 30.000 lir; Elvira 10.000 lir; Pini 20.000 lir; Ksenja Levak 100.000 lir; Maida Cibio 20.000 lir; Mimi 100.000 lir;

Za Katoliški tisk: Marija Kopal ob življenjskem jubileju 50.000 lir; Šolske sestre 50.000 lir;

Za misijone: družina Terčon ob smrti tete Marije 50.000 lir;

Za Marijin dom v Rojanu: Boris Kuret v spomin pok. prof. Maksa Šaha 100.000 lir;

Za Slomškov spomenik v Mariboru: Prijatelj s Primorske 400.000 lir;

Opomba: V zadnji številki je bilo pomotoma samo 100.000 lir. Morda je telefon slabo posnel številko 4.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Župnik Giorgio Giannini in župljani Devina, Štivana in Medje vasi žalujemo ob smrti dolgoletnega župnika in dekana, dragega in cenjenega

msgr. IVANA KRETIČA

Bog naj mu povrne za vse dobro, ki ga je storil med nami. Iskreno sožalje izražamo vsem svojcem!

Devina, 12.2.1991

Joža Lovrenčič (1890 - 1952)

SPOMINSKI VEČER

Katoliški dom

Četrtek, 21. febr. 1991, ob 20.30

Govor: Andrej Vovko

Na sporedu: recitacije, samospevi in druge glasbene točke.

Vabi SKPD M. Filej - Gorica

Prešernova proslava v Gorici

»Prešernov dan nas je ponovno sklical k temu vsakoletnemu kulturnemu obredu, da potrdimo svojo pripadnost slovenski kulturi, da se z Zdravljico pridružimo slovenskim ljudem in po svetu, ki se kot mi v teh dneh zbirajo ob istem imenu in s podobnimi čustvi...« Tako je prof. Lojzka Bratuževa začela svoj slavnostni govor na Prešernovi proslavi v Kulturnem domu v Gorici.

Zbrali smo se zares »ob istem imenu in s podobnimi čustvi« Slovenci vseh idejnih smeri, vseh različnih osebnih prepričanj, toda združeni ob skupnem spoštovanju Franceta Prešerna in zavzeti za skupno slovensko kulturo in jezik, za skupno domovino in za njeno demokratično svobodo.

Tako je bila zamišljena proslava in tako je tudi bila izvedena. Proslavo so začeli mladi recitatorji iz šole Janeza Povšeta ob spremljavi na klavir. Za govorom prof. Bratuževe je Miran Devetak odigral solo na klavir; Devetak je iz šole Helene Plesničar, ki poučuje v Centru za glasbeno vzgojo Emil Komel. Nastopili so še Godalni kvartet Glasbene Matice iz Gorice, ki ga je pripravil prof. Silvan Križmančič, in pa mešani pevski zbor PD F.B. Sedej iz Števerjana pod vodstvom dirigenta Tomaža Tozona. Ves program je zrežiral Emil Aberšek.

Trditi smemo, da je program bil zelo posrečeno izbran in zrežiran. Tako prijeten se nam je zdel, da smo ob koncu programa, ki je trajal eno uro, ko je padla zavesa, mislili, da

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder. »Pozabljeni zaklad«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev. 14.10 Sergij Verč-Boris Kopal: »Ona + jaz = oba.« 16.40 Orkestralna glasba. 15.00 Potpuri. 17.30 Proslava ob dnevu slovenske kulture v Gorici.

Ponedeljek: 9.10 Iz preteklosti v sedanjost. 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 11.30 Pasternak: »Doktor Živago«. 12.40 Primorska poje. Mešani zbor F.B. Sedej iz Števerjana. 14.10 Otroški kotiček: »Otroški knjižni sejem«. 16.00 Mi in glasba. Contempo Ensemble v luteranski cerkvi v Trstu. 17.10 Aladinova svetilka. 17.40 Mladi val (Kinotto).

Torek: 9.30 Ženska v ospredju. 11.30 Pasternak: »Doktor Živago«. 12.00 Starost danes. 12.40 Primorska poje. Mešani zbor iz Košane. 14.10 Aktualnosti. 16.00 Mi in glasba. Contempo Ensemble v luteranski cerkvi v Trstu. 16.45 Postni govori. 17.10 Pesniške podobe.

Sreda: 9.15 Sergej Verč-Boris Kopal: »Ona + jaz = oba.« 11.30 Pasternak: »Doktor Živago«. 12.40 Primorska poje. Moški zbor Vasilij Mirk s Proseka in Kontovela. 13.25 Na goriškem valu. 14.10 Na goriškem valu. 16.00 Mi in glasba. Slovenski solisti na laserskih ploščah: pianistka Dubravka Tomšič. 17.10 Slovenska literatura na stičišču z italijanskim svetom.

Četrtek: 8.10 Spomini Henrika Tume. 9.30 Misleci sodobnega časa. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. Pripoveduje Mira Sardoč. 12.00 Spoznavajmo Slovenijo. 12.40 Primorska poje. Ženski učiteljski pevski zbor iz Tolmina. 14.10 Dvignjena zavesa. 16.00 Mi in glasba. Mešani zbor Engelbrekts Vokalensemble iz Stocholma. 17.10 Četrtekova srečanja.

Petek: 9.30 To je življenje. 9.45 Priljubljene melodije. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz sanj. Pripoveduje Mira Sardoč. »Ogledalo«. 12.40 Primorska poje. Mešani zbor Obala iz Kopra. 13.25 Narodnozabavna glasba. 14.10 Otroški kotiček: »Barvni utrinek«. 14.30 Od Milj do Devina. 15.55 Mi in glasba. Mladi operni pevci na lanskem mednarodnem tekmovanju Maria Callas v Benetkah. 16.45 Postni govori.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Trstu. 11.30 Ivan Cankar: Podobe iz Sanj. Pripoveduje Mira Sardoč. »Gospod Stotnik«. 12.00 Rezija in Kanalska dolina. 12.40 Primorska poje. Moški zbor Razpotje s Cola. 14.50 Nediški zvon. 14.50 »Mali pevci«. Finalna oddaja. (2. del.) Ponovitev. 16.00 Mi in glasba. Naši diplomanti. 17.10 Odprti prostor. 18.00 Aleksij Pregarc: »Črni galbi«. Drama v dveh delih. (1. del).

Listnica uprave

Naša uprava je odprta vsak dan, razen ob sobotah in praznikih, od 9. ure do 12.30.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik
List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.
Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - poštni tekoči račun: 11234499
Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Pošt. plačana v gotovini - skupina II/70%
Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318
Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 45.000
inozemstvo 70.000
zračna pošta 95.000
Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA